

Ljubomir Maksimović
Institute for Byzantine Studies, SASA
Kneza Mihaila 35
11000 Belgrade, Serbia
ljubomir.maksimovic@sanu.ac.rs

PUBLICATIONS

1962.

G. T. Dennis, The Reign of Manuel II Palaeologus in Thessalonica, 1382-387, Rome 1960, Југословенски историјски часопис 1 (1962) 116-120

1963.

Е. Э. Липшиц, Очерки истории византийского общества и культуры, VIII - первая половина IX в., Москва-Ленинград 1961, Југословенски историјски часопис 4 (1963) 133-137

1964.

О хронологији словенских упада на византијску територију крајем седамдесетих и почетком осамдесетих година VI века (Chronological Notes about Slavonic Raids into Byzantine Territories at the End of the Seventies and at the Beginning of the Eighties of the 6th Century), ЗРВИ 8/2 (1964) 263-271

О времену доласка Неретљана на далматинска острва (When did the Narentans Cross from the Mainland to the Dalmatian Islands?), Зборник Филозофског факултета у Београду 8/1 (1964) 145-152

1966.

Политичка улога Јована Кантакузина после абдикације, 1354-1383 (The Political Role of John Cantacuzenus after his Abdication, 1354-1383), ЗРВИ 9 (1966) 119-194

Поводом превода једног историјског дела (*St. Ransimen, Vizantijska civilizacija, Subotica 1964*), Југословенски историјски часопис 3-4 (1966) 119-122

1967.

Последње године протостратора Теодора Синадина (The Last Years of the Protostrator Theodore Synadenus), ЗРВИ 10 (1967) 177-185

1968.

Бандон Палеомацука - прилог проучавању административног уређења у Трапезунту (Bandon of Paleomatzouka - A Contribution to the Study of the Administrative Organization in Trebizond) ЗРВИ 11 (1968) 271-277

Smoljani, slovensko pleme, Enciklopedija Jugoslavije 7, Zagreb 1968, 413-414

1969.

Historia magistra vitae est, Gledišta 6-7, Београд 1969, 996-999.

Б. Ферјанчић, Византија и Јужни Словени, Београд 1966, ЛИЧ 1-2 (1969) 239-240

Грчка историографија о југословенским народима. Ист. гласник 1 (1969) 134-138

Почетак једног значајног издавачког подухвата (Г. Острогорски, Историја Византије, Београд, Просвета, 1969), Ист. гласник 2 (1969) 157-158

1970.

Грци и Романија у српској владарској титули (The Greeks and Romania in the Serbian Sovereign Title), ЗРВИ 12 (1970) 61-78

Једна повеља манастира Есфигмен (A Charter of the Esphigmenon Monastery), Зборник Филозофског факултета у Београду 11/1 (1970) 251-254

1971.

N. Veis - L. Vranoussis, Τα Χειρόγραφα των Μετεώρων, Атина 1967/68, Balcanica 2 (1971) 382-383

1972.

Византијска провинцијска управа у доба Палеолога (The Byzantine Provincial Administration under the Palaiologoi), Београд, САНУ, 1972, XIX+199

L. Vranoussis, Ιστορικά και τοπογραφικά του μεσαιωνικού κάστρου των Ιωαννίνων, Атина 1968, Balcanica 3 (1972) 541-542

M. Spremiћ, Дубровник и Арагонци (1442-1495), Београд 1971, Balcanica 3 (1972) 546-549

P. Lemerle, Le premier humanisme byzantin, Paris 1971, Ист. гласник 1 (1972) 184-187

1973.

J. Tarnanidis, Τα προβλήματα της Μητροπόλεως Καρλοβυκίων κατά τον 18ο αιώνα και ο Jovan Rajić, Sohin 1972, Balcanica 4 (1973) 665-667

Генеза и карактер апанажа у Византији (*Génèse et caractère des arpanages dans l'Empire byzantin*), ЗРВИ 14/15 (1973) 103-154

1974.

Пронијари у Трапезунтском царству (*The Pronoiars in the Empire of Trebizond*), Зборник Фил. фак. у Београду 12/1 (1974) 393-404

D. M. Nicol, The Last Centuries of Byzantium 1261-1453, London 1972, Balcanica 5, (1974) 449-451

D. Karpozilos, The Ecclesiastical Controversy between the Kingdom of Nicaea and the Principality of Epiros, Thessalonica 1973, Ист. гласник 1-2 (1974) 148-150

1975.

Г. Г. Литаврин, Как жили Византийцы, Москва 1974, Balcanica 6 (1975) 331-334

Југословенски простор у грчкој историографији, Ист. гласник 1-2 (1975) 161-163

А. П. Каждан, Социальный состав господствующего класса в Византии XI-XII вв., Москва 1974, Ист. гласник 1-2 (1975) 163-168

О времену проглашења Андроника III Палеолога за цара (*Sur la date de la proclamation de l'empereur Andronic III Paléologue*), ЗРВИ 16 (1975) 119-123

1976.

A. Guillou, La civilisation byzantine, Paris 1974, Зограф 7 (1976) 93-94

Порески систем у грчким областима Српског царства (*Le système fiscal dans les provinces grecques de l'Empire serbe*), ЗРВИ 17 (1976) 101-125

1977.

Adel, byzantinischer. Lexikon des Mittelalters I/2, München 1977, 131-133

Вредност историчаревог дела, In memoriam Георгија Острогорског, Ист. гласник 1-2 (1977) 283-285

1978.

J. Ковачевић, Аварски каганат, Београд 1977, Ист. гласник 1-2 (1978) 165-166

Регентство Алексија Апокавка и друштвена кретања у Цариграду (The Regency of Alexius Arosaucos and Social Movements in Constantinople), ЗРВИ 18 (1978) 165-188

L. Waldmüller, Die ersten Begegnungen der Slawen mit dem Christentum und den christlichen Völkern vom 6. bis 8. Jh., Amsterdam 1976, Ист. гласник 1-2 (1978) 157-161

1979.

О времену похода бугарског кнеза Бориса на Србију (Sur la date de l'expédition du prince de Bulgarie Boris contre la Serbie), Зборник Фил. фак. у Београду 14/1 (1979) 69-76

Г. Г. Литаврин, Византијско общество и государство в X-XII вв., Москва 1977, Ист. гласник 1-2 (1979) 153-156

1980.

Северни Илирик у VI веку (L'Illyricum Septentrional au VIe siècle), ЗРВИ 19 (1980) 17-57

H. G. Beck, Das byzantinische Jahrtausend, München 1978, Зограф 11 (1980) 100-101

Glossar zur frühmittelalterlichen Geschichte im östlichen Europa, Serien A-B; Ист. гласник 1-2 (1980) 156-157

Alexios I. Komnenos, Kaiser. Lexikon des Mittelalters I, München 1980, 384-386

Alexios II. Komnenos, Kaiser. Lexikon des Mittelalters I, München 1980, 386

Alexios III. Angelos, Kaiser. Lexikon des Mittelalters I, München 1980, 386

Alexios IV. Angelos, Kaiser. Lexikon des Mittelalters I, München 1980, 386-387

Alexios V. Dukas Murtzuphlos, Kaiser. Lexikon des Mittelalters I, München 1980, 387

Apanagen, byzantinische. Lexikon des Mittelalters I, München 1980, 742-743

Autokratie, byzantinische. Lexikon des Mittelalters I, München 1980, 1270-1273

Beamtenwesen, byzantinisches. Lexikon des Mittelalters I, München 1980, 1733-1737

1981.

"Богаташи" Алексија Макремволита (Die "Reichen" des Alexios Makrembolites), ЗРВИ 20 (1981) 99-109

Charakter der sozial-wirtschaftlichen Struktur der spätbyzantinischen Stadt, Akten des XVI. Intern. Byzantinistenkongresses, Jahrbuch der Österr. Byzantinistik 31 (1981) 149-188

Византијска реокупација Балканског полуострва, Историја српског народа I, Београд 1981, 170-179

Офанзивна политика Србије према Византији у доба краља Милутина, Историја српског народа I, Београд 1981, 437-448

1982.

Структура 32. поглавља списа *De admistrando imperio* (The Structure of Chapter 32 of *De administrando imperio*), ЗРВИ 21 (1982) 25-32

1983.

Србија и правци византијских похода у XII веку (La Serbie et les routes des expéditions militaires byzantines au XIIe siècle), ЗРВИ 22 (1983) 7-20

Srednji vek i renesansa (ауторска редакција српског издања), Иустрована историја света II, Београд 1983

1984.

Печат автократора Михаила VII Дуке и почетак његове владавине (La bulle de l'autocrator Michel VII Doukas et le début de son règne), ЗРВИ 23 (1984) 89-94

Корени и путеви настанка градског патрицијата у Византији (The Genesis of the Urban Patriciate in Byzantium), Градска култура на Балкану I, Београд 1984, 19-58

L'administration de l'Illyricum Septentrional à l'époque de Justinien, Byzantina Sorbonnensia 3, Paris 1984, 143-157

1985.

Зигос на српско-византијској граници (Zygos on the Serbian-Byzantine Frontier), Зборник Филозофског факултета у Београду 15/1 (1985) 73-90

1986.

Печат Константина Дуке Раула (La bulle de Constantin Doukas Raoul), Споменица Бошка Бабића, Прилеп 1986, 139-141

C. N. Constantinides, Higher Education in Byzantium in the 13th and early 14th Centuries (1204 - ca. 1310), Nicosia 1982, Југ. Ист.Часопис 1-4 (1986) 212-214

О години преноса Немањиних моштију у Србију (Sur l'année du transfert des reliques de Stefan Nemanja en Serbie), ЗРВИ 24/25 (1986) 437-444

Георгије Пахимер, Византијски извори за историју народа Југославије VI, Београд 1986, 1-62

1987.

Feudalismus, Byzanz. Lexikon des Mittelalters IV, München 1987, 415-418

1988.

Развој византологије, Универзитет у Београду 1838-1988, Београд 1988, 655-671

D. Misiou, Η διαθήκη του Ηρακλείου, Solun 1986, Ист. гласник 1-2 (1988) 137-138

L'idéologie du souverain dans l'Etat serbe et la construction de Studenica, Студеница и византијска уметност око 1200. године, Београд 1988, 35-50

The Byzantine Provincial Administration under the Palaiologoi, Amsterdam 1988, 308

Предговор: Е. Арвелер, Политичка идеологија Византијског царства, Београд 1988, 7-18

1989.

Српско царство од 1355. до 1371. године, Српски народ у другој половини XIV и у првој половини XV века, Београд 1989, 7-18

Стратег Трајанупоља (Le stratège de Trajanoupolis), ЗРВИ 27/28 (1989) 63-68

Handwerk, Byzanz - Südosteuropa. Lexikon des Mittelalters IV/9, München 1989, 1916-1917

1990.

Illyricum. Lexikon des Mittelalters V/2, München 1990, 381-382

Immunität, Byzanz - Südosteuropa. Lexikon des Mittelalters V/2, München 1990, 392-393

Kephale, Amt. Lexikon des Mittelalters V/5, München 1990, 1110-1111

Les sceaux byzantins de la région danubienne en Serbie, Studies in Byzantine Sigillography 2, Washington 1990, 213-234 (коаутор Марко Поповић)

Fest- und Alltag in Byzanz, München 1990, Ελληνικά 41 (1990) 422-425

Eva de Vries-Van der Velden, L'Elite Byzantine devant l'avance turque à l'époque de la guerre civile de 1341 à 1354, Amsterdam 1989, Byz. Zeitschrift 83/2 (1990) 487-489

1991.

Η Μονεμβασία και η κοινωνικό-οικονομική φυσιογνωμία των πόλεων κατά την εποχή των Παλαιολόγων, Βυζαντινά Μελέται 2 (1991) 92-115

Logothet, Amt. Lexikon des Mittelalters, München 1991, 2078-2079

Котаниц Торник (Kotanitzes Tornikios), ЗРВИ 29/30 (1991) 183-191

Корни и пути возникновения городского патрициата в Византии, Виз. Временник 52 (1991) 27-34

Византинци у Србији Даниловог времена (Les Byzantins en Serbie pendant l'époque de Danilo II), Архиепископ Данило II и његово доба, Београд 1991, 18-28

1992.

Christianization of the Serbs and the Croats, in: The Legacy of Saints Cyril and Methodius to Kiev and Moscow, Thessaloniki 1992, 167-184

Το Χρονικό των Ιωαννίνων ως ιστορική πηγή, Η Βυζαντινή Ήπειρος, Janjina 1992, 35-56

Позновизантијски град - слом или ренесанса једног средњовековног друштва? (La ville basse-byzantine - décadence ou renaissance d'une société médiévale?), Зборник социјална структура српских градских насеља (XII-XVIII век), Смедерево 1992, 97-111

Les sceaux byzantins de la région danubienne en Serbie, II, Studies in Byzantine Sigillography 3, Washington 1992, 163-184 (коаутор: Марко Поповић)

Mächtige. Lexikon des Mittelalters VI/2, München 1992, 59-60

Magister officiorum. Lexikon des Mittelalters VI/2, München 1992, 89-90

Markt, Byzanz - Südosteuropa, Lexikon des Mittelalters VI/2, München 1992, 311-313

P.M. Strässle, Der internationale Schwarzmeerhandel und Konstantinopel 1261-1484, Byz. Zeitschrift 84/85 (1992) 135-137

Корни и пути возникновения городского патрициата в Византии, II, Виз. Временник 53 (1992) 36-42

1993.

Nobilissimat. Lexikon des Mittelalters VI/6, München 1993, 1207

Parakoimomenos. Lexikon des Mittelalters VI/8, München 1993, 1701

Patrikios, Byzanz., Lexikon des Mittelalters VI/8, München 1993, 1790-91

Angelina, serbische Fürstin. Lex. der Theologie und Kirche I, Freiburg 1993, 648-49

Севасти у средњовековној Србији (The Sebastoi in Medieval Serbia), ЗРВИ 32 (1993) 137-147

1994.

- Pronoia. Lexikon des Mittelalters VII/2, München 1994, 249-250
- Romania. Lexikon des Mittelalters VII/5, München 1994, 996-997
- Rovine. Lexikon des Mittelalters VII/5, München 1994, 1064-1065
- Der Despotenhof in Epirus im 14. und 15. Jh., in: Höfische Kultur in Südosteuropa, Göttingen 1994, 86-105
- Η εθνογένεση των Σέρβων στον Μεσαίωνα, Atina 1994, 45
- Димитрије Хоматијан и "варварска власт" у северној Македонији (Demetrios Chomatianos and the "Barbarian Power" in Northern Macedonia), Зборник Фил. факултета у Београду 18 (1994) 93-99
- Двор епирских деспота у XIV и XV веку (The Court of the Epirote Despots in the 14th and 15th Centuries), ЗРВИ 33 (1994) 127-147
- P. Schreiner, Byzanz, München 1994*, Ист. гласник 1-2 (1994) 102-103

1995.

- Είναι σίγουρη πάντοτε η εξακρίβωση της σημερινής πόλης Debar κατά τις βυζαντινές πηγές; (Μνήμη Δ.Α. Ζακυθηνού), Σύμμεικτα 9/2 (1995) 117-120
- Simonis. Lexikon des Mittelalters VII/9, München 1995, 1922
- Τα πορτραίτα κτητόρων στις τοιχογραφίες βυζαντινού ρυθμού του ΙΓ' αιώνα. Κατάσταση στη Βαλκανική Χερσόνησο, Βυζαντιναί Μελέται 6 (1995) 682-731 (κοαυτορ: Μ. Глигорјевић-Максимовић)
- Светогорска управа кроз векове, Светогорска казивања, Београд 1995, 25-46, 254-256
- Byzantium and the Turks at the Epoch of the Kossovo Battle, Годишник на Софийския Университет 86/5 (1992/93, изд. 1995) 27-40 (κοαυτορ: Б. Ферјанчић)
- Η Μακεδονία μεταξύ λατινικής και σερβικής κατακτήσεως, in: Βυζαντινή Μακεδονία, Solun 1995, 195-208
- Рецепција византијских државних институција у Србији и Стојан Новаковић, Stojan Novaković - personnalité et oeuvre, Beograd 1995, 267-272
- Vizantija i Zapad, Zbornik Credibel banke, Beograd 1995, 11-27
- Велики жупан Стефан Немања - св. Симеон Мироточиви, Хришћанска мисао - Свечаник 4-6 (1995) 41-42
- Свети Сава у огледалу историје, Повеља - часопис за књижевност, уметност, културу, просветна и друштвена питања 4 (1995) 77-81

1996.

War Simonis Palaiologina die fünfte Gemahlin von König Milutin?, in: Geschichte und Kultur der Palaiologenzeit, Wien 1996, 115-120

Vladarska ideologija u srpskoj državi i podizanje Studenice, Годишник на Софийския Университет "Св. Климент Охридски", Център за славяно-византийски проучвания "И. Дуйчев", 87/6 (1994, изд. 1996) 109-126

Titel, Byzanz. Lexikon des Mittelalters VIII/4, München 1996, 812-813

Византија и Турци од Маричке до Косовске битке (Byzantium and the Turks from the Battle on the Marica to the Kosovo Battle), Глас САНУ 378 (1996) 33-48

Verwaltungsstrukturen in Byzanz und in den Balkanländern, Südosteuropa-Jahrbuch 26 (1996) 47-63

Η ανάπτυξη κεντρόφυγων ρολών στις πολιτικές σχέσεις Βυζαντίου και Σερβίας τον ΙΔ΄ αιώνα, in: Byzantium and Serbia in the 14th Century, Athens 1996, 282-290

Οι κτητορικές παραστάσεις στη Μακεδονία του ΙΔ΄ αιώνα, Βυζαντινά Μελέται 7 (1996) 59-120 (коаутор: М. Глигоријевић-Максимовић)

Покрштавање Срба и Хрвата (Поновно разматрање)(La conversion des Serbes et des Croates), ЗРВИ 35 (1996) 155-174

Johannes VII. Palaiologos, byzantinischer Kaiser. Lexikon für Theologie und Kirche 5 (1996) 921-922

1997.

Организација византијске власти у новоосвојеним областима после 1018. године (L'organisation du pouvoir byzantin après 1018 dans les contrées reconquises), ЗРВИ 36 (1997) 31-44

Историјски атлас, Београд 1997 (са групом аутора)

Баришић Фрањо. Енциклопедија српске историографије, Београд 1997, 272-273

Манојловић Гавро. Енциклопедија српске историографије, Београд 1997, 480

Прокић Божидар. Енциклопедија српске историографије, Београд 1997, 598-599

М. Благојевић, Државна управа у српским средњовековним земљама, Београд 1997, Ист. гласник 1-2 (1997) 93-95

1998.

Св. Сава и Србија између Епира и Никеје (St Sava and Serbia between Epiros and Nicaea), Св. Сава у српској историји и традицији, Београд 1998, 13-26 (коаутор: Б. Ферјанчић)

Српска царска титула (Le titre impérial serbe), Глас САНУ 384 (1998) 173-196

Духовни живот на Атосу, Манастир Хиландар, Београд 1998, 17-28 (=The Spiritual Life at Athos, in: Hilandar Monastery, Belgrade 1998, 17-28)

Краљ Драгутин у очима Византинаца, Рачански зборник 3 (1998) 97-104

Το τέλος του Μεσαίωνα στα Βαλκάνια ως ιδεολογική αντιμετώπιση της καταστροφής: η περίπτωση των Σέρβων, *The Balkans and the East Mediterranean* (12-17 s.), Athens 1998, 141-149

Zar, Bulgarien und Serbien. *Lexikon des Mittelalters IX/3*, München 1998, 475-476

Zunft, Byzanz. *Lexikon des Mittelalters IX/3*, München 1998, 706

Поговор: X.-Г. Бек, Византијски миленијум, Београд 1998, 452-461

Академик Божић Ферјанчић (1929-1998), *Настава историје* 8 (1998) 171-173

Хиландар и српска владарска идеологија, *Политика*, 14.11.1998

Византијска цивилизација, *Политика*, 26.12.1998.

1999.

Kanzleiwesen der serbischen Herrscher, in: *Kanzleiwesen und Kanzleisprachen im östlichen Europa*, Köln-Weimar-Wien 1999, 25-54

Град. *Лексикон српског средњег века*, Београд 1999, 122-124

Диптих. *Лексикон српског средњег века*, Београд 1999, 157-158

Катастар. *Лексикон српског средњег века*, Београд 1999, 283

Катастих. *Лексикон српског средњег века*, Београд 1999, 283

Митат. *Лексикон српског средњег века*, Београд 1999, 411-412

Практик. *Лексикон српског средњег века*, Београд 1999, 572-573

Практор. *Лексикон српског средњег века*, Београд 1999, 573

Протосеваст. *Лексикон српског средњег века*, Београд 1999, 599

Севаст. *Лексикон српског средњег века*, Београд 1999, 660-661

Хора. *Лексикон српског средњег века*, Београд 1999, 776

Olovni pečati vizantijskog porekla, u: M. Popović, *Tvrđjava Ras*, Beograd 1999, 437-438

Историјски атлас, Београд ²1999 (са групом аутора)

Σερβική εξουσία και το Άγιον Όρος κατά τα Βατοπεδινά χρυσόβουλλα του Στεφάνου Dušan, in: *Ιερά Μονή Βατοπεδίου. Ιστορία και Τέχνη* (Αθωνικά Σύμμεικτα 7), Atina 1999, 73-79

Božidar Ferjančić. *Nachruf, Byz. Zeitschrift* 92/1 (1999) 433-434

2000.

Božidar Ferjančić (17 février 1929 - 28 juin 1998), *Antiquité tardive* 7 (1999, éd. 2000) 22-24

Српска власт и Света Гора према ватопедским хрисовуљама Стефана Душана (Serbian Rule and Mount Athos according to the Vatopedi Chrysobulls of Stefan Dušan), Трећа казивања о Светој Гори, Београд 2000, 74-83

Byzantium - Historical Summary (9.1) in: History of Humanity (Scientific and Cultural Development), Vol. IV (From the Seventh to the Sixteenth Century), UNESCO, Paris 2000, 178-182

Фјодор Успенски и његова Историја Византијског Царства, у: Ф. Успенски, Историја Византијског царства од 6. до 9. века, Београд 2000, 5-13

Србија и методи управљања Царством у XII веку (Serbia and Methods of Governing the Empire in the 12th Century), Стефан Немања - св. Симеон Мироточиви: Историја и предање, Београд 2000, 55-64

Хиландар и српска владарска идеологија (Hilandar and Serbian Royal Ideology), Осам векова Хиландара, Београд 2000, 9-16

Значење речи *Грк* и *Јелин* у српским средњовековним изворима (The Meaning of the Words "Grk" and "Jelin" in Serbian Medieval Sources), ЗРВИ 38 (2000) 215-228

Byzantinische Herrscherideologie und Regierungsmethoden im Falle Serbien. Ein Beitrag zum Verständnis des byzantinischen Commonwealth, in: ΠΟΛΥΠΛΕΥΡΟΣ ΝΟΥΣ, Miscellanea für Peter Schreiner zu seinem 60. Geburtstag (Byzantinisches Archiv 19), edd. C. Scholz - G. Makris, München-Leipzig 2000, 174-192

О византологији као науци у свету и код нас, Настава историје 12 (2000) 115-128

Византијска реокупација Балканског полуострва, Историја српског народа I, Београд 1981, 170-179 (друго издање)

Офанзивна политика Србије према Византији у доба краља Милутина, Историја српског народа I, Београд 1981, 437-448 (друго издање)

2001.

Николаос Иконоmidис (17.II 1934 - 31.V 2000), Годишњак САНУ 107 (2000, изд. 2001) 597-598

La Serbie entre Byzance et l'Occident, in: XXe Congr. Intern. des ét. byz., Pré-actes I, Séances plénières, Paris 2001, 241-250 (коаутор: Г. Суботић)

Поговор: Ж. Дагрон, *Цар и првосвештеник*, Београд 2001, 407-415

2002.

Божидар Ферјанчић као византолог, Глас САНУ 390 (2001, изд. 2002) 117-121

Традиција и иновација у византијској територијалној организацији државе и цркве (IX-X век)(Tradition and Innovation in Byzantine Territorial Organization of

the State and the Church, 9th-10th Centuries), Трећа југословенска конференција византолога, Београд-Крушевац 2002, 9-22

L'Athos et ses transformations à l'époque macédonienne, in: La grande aventure du monachisme entre Orient et Occident, Paris 2002, 138-145 [=L'Athos e i cambiamenti nel periodo dei Macedoni, in: Atlante storico del Monachesimo orientale e occidentale, Milano 2002, 138-145]

Жива слика Византије - сто година од рођења Георгија Острогорског, Политика, 14. 12. 2002.

Οι στρατιώτες των θεμάτων στην βυζαντινή κοινωνία, Πρακτικά της Ακαδημίας Αθηνών 76/Β' (2001, ed. 2002) 609-642

L'Empire de Stefan Dušan: genèse et caractère, Travaux et mémoires (Mélanges Gilbert Dagron) 14 (2002) 415-428

Тематски војници у византијском друштву - прилог новом процењивању проблема (Thematic Stratiotai in Byzantine Society - a Contribution to a New Assessment of the Subject), ЗРВИ 39 (2001/2002) 25-49

Темељна и модерна студија (Р. Радић, Страх у позној Византији, 1180-1453, Београд 2000), Зборник Матице српске за класичне студије 3 (2001, изд 2002) 146-148

Историјски атлас, Београд ³2002 (са групом аутора)

2003.

Идеја "византијског Комонвелта", Политика 29.3.2003.

Το Τακτικόν του Εσκοριάλ και οι αλλαγές της επαρχιακής διοίκησης στο Βυζάντιο, ΒΥΖΑΝΤΙΟ - ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ, Μνήμη Νίκου Οικονομίδη, Ατiνα 2003, 361-367

Ανοχή και καταστολή στην πολιτική της μεσαιωνικής Σερβίας: υπόθεση κρατική ή εκκλησιαστική; Toleration and Repression in the Middle Ages, Athens 2002 (ed. 2003), 63-68

Das byzantinische Erbe und die Serben (Византијско наслеђе и Срби), in: Serben und Deutsche. Traditionen der Gemeinsamkeit gegen Feindbilder (Срби и Немци. Традиције заједништва против предрасуда), Jena-Erlangen 2003, 81-93 (95-106)

Византија или прича о историјском имицу (Пример уграђен у корене Европе), Διάλογος 2 (јун 2003) 6-7

Размеђе двеју епоха европске историје (Од узлета до суноврата), Политика 21.6.2003.

The Byzantine Commonwealth: an Early Attempt at European Integration, The Idea of European Community in History, Athens 2003, 99-110

La Serbie entre Byzance et l'Occident, in: Dossiers Byzantins 2 - Byzantina-Metabyzantina, La Périphérie dans le temps et l'espace (Actes de la 6e Séance plénière du XXe Congrès international des Études byzantines, Paris 2003, 169-184 (коаутор: Г. Суботић)

Град у Византији. Огледи о друштву позновизантијског доба (The City in Byzantium. Studies on the Late Byzantine Society), Београд 2003, 263

Το Βυζάντιο και οι Σέρβοι τον 11ο αιώνα: ζήτημα εσωτερικής ή εξωτερικής πολιτικής;, Η Αυτοκρατορία σε κρίση (;). Το Βυζάντιο τον 11ο αιώνα (1025-1081), Atina 2003, 75-85

Athos and the Changes in the Macedonian Period, in: The Historical Atlas of Eastern and Western Christian Monasticism, Collegeville/Minnesota, 2003, 138-145

Од узлета до суноврата: размеђе двеју епоха европске историје, Политика (21. јун 2003) Б 1

2004.

Antonio Rigo, La "Cronaca delle Meteore". La storia dei monasteri della Tesaglia tra XIII e XVI secolo. [Orientalia Veneziana, 8.] Firenze, Olschki 1999. 232 S. Mit 7 Taf., Byzantinische Zeitschrift 97/1 (2004) 243-244

Значење речи Грк и Јелин у српским средњовековним изворима, Радови Филозофског факултета Пале 3-4 (2001-2002, изд. 2004) 215-230 (прештампан рад из ЗРВИ 38, 2000)

Историјски атлас, Београд ⁴2004 (са групом аутора)

Студиозни византолог. Сећање: Јадран Ферлуга (1920-2004), Политика 26.6.2004.

Верија у политици Стефана Душана (Verroia in Stefan Dušan's Politics), ЗРВИ 41 (2004) 341-352

Словенски етноними у Јањинској хроници, ОБРАЗ И СЛОВО (Studia Slavico-Byzantina et Mediaevalia Europensia VIII), Софија 2004, 167-176

Putevi vladarske ideologije. Srbija i Četvrti krstaški rat, Διάλογος 7 (septembar 2004) 14-15 (=Политика 11.12.2004)

Земља Павловића. Средњи вијек и период турске владавине (Зборник радова са научног скупа, Рогатица 27-29. јуна 2002), изд. †М. Васић-Р. Кузмановић, Бања Лука-Српско Сарајево 2003, стр. 658, Српска вила - часопис за књижевност, науку и културу 20 (Бијељина 2004) 140-146

Поздравна реч, у: Saecula confluentia, Београд 2004, 13-14

2005.

Οι βυζαντινές σπουδές και η Σερβία, ΠΑΡΟΥΣΙΑ 15-16 (2001-2003, ed. 2005) 207-214

Οι άγιοι σέρβοι βασιλείς, The Heroes of the Orthodox Church: The New Saints, 8th-16th Centuries, Athens 2004 (ed. 2005), 107-122

Η εποχή της άλωσης και οι Σέρβοι, in: 1453 – Η άλωση της Κωνσταντινούπολης και η μετάβαση από τους μεσαιωνικούς στους νεότερους χρόνους, ed. Τ. Κιουρσοπούλου, Ρέθυμνον 2005, 197-207

La Serbie et les contrées voisines avant et après la IVe croisade, *Urbs capta: The Fourth Crusade and its Consequences; la IVe croisade et ses conséquences*, ed. A. Laiou, Paris 2005, 269-282

Анастасијевић Драгутин, Српски биографски речник 1, А-Б, Нови Сад 2004 (изд. 2005), 173-174

Историја Срба – Део византијског света (Сима М. Ћирковић, *Срби међу европским народима*, Београд 2005), Политика 13.8.2005 (Култура-уметност-наука 7)

Србија и последице IV крсташког рата (La Serbie et les conséquences de la IVe croisade), 950 година од Великог раскола (1054) и 800 година од пада Цариграда у руке крсташа (1204), изд. Р. Поповић – монах Давид (Перовић), Београд 2005, 61-75

Србија и Византијско царство, Бугарија и Србија в контекста на византијската цивилизација, изд. В. Гюзелев-А. Милтенова-Р. Станкова, Софија 2005, 13-25

Le village en Serbie médiévale, in : *Les Villages dans l'Empire byzantin (IVe - XVe siècle)*, edd. J. Lefort – С. Morrisson – J.-P. Sodini, (Réalités Byzantines 11), Paris 2005, 329-349 (са М. Поповићем)

Историјски атлас, Београд ⁵2005 (са групом аутора)

2006.

Византија и Србија – ново виђење историје, Политика 21.1.2006 (Култура-уметност - наука 10)(са Р. Радићем)

Сима М. Ћирковић, *Срби међу европским народима (The Serbs among the European Nations)*, *Equilibrium*, Београд 2005, XXV+337, 40 фотоса, 16 карата, Историјски часопис 52 (2006) 383-387

Историјски атлас, Београд ⁶2006 (са групом аутора)

Сучељавање и прожимање двају светова (Confrontation and Coalescence of Two Worlds), ЗРВИ 43 (2006) 11-23

Βυζάντιο και Βαλκάνια, in: Ημερίδα στη μνήμη Διονυσίου Α. Ζακυθηνού (13 Μαΐου 2005), Αθήνα 2006, 51-59

Challenging the idea of world empire: the case of Serbia, in: *Rival Empires, Proceedings of the 21st International Congress of Byzantine Studies, II*, London 2006, 3-4

Македонија у политици средњовековне Србије (La Macédoine dans la politique de la Serbie médiévale), Глас САНУ 404 (2006) 29-50

Аспекти византијске свакодневице – Конгрес у Лондону, Политика 16.9.2006 (Култура-уметност-наука 12)

Τρεις διαφορετικές βυζαντινές σφραγίδες, in: Κλητόριον εις μνήμην Νίκου Οικονομίδη, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2005 (ed. 2006), 347-352

Стефан Првовенчани и европска државност Србије, Повелја 3 (2006) 119-126

2007.

Краљ Милутин и царица Ирина: праскозорје идеје о Царству код Срба (Le roi Milutin et l'impératrice Irène: L'aurore de l'idée impériale chez les serbes), in : Манастир Бањска у доба краља Милутина, Ниш – К. Митровица – Ман. Бањска 2007, 13-18

Владимир Ђоровић у српској византологији, Допринос Срба из Босне и Херцеговине науци и култури (Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет, Посебна издања – Научни скупови 1), Пале 2007, 235-237

Prokops Schrift *De aedificiis* als toponomastische Quelle, in: Byzantina Mediterranea. Festschrift für Johannes Koder zum 65. Geburtstag, edd. K. Belke-E. Kislinger-A. Külzer-M.A. Stassinopoulou, Wien-Köln-Weimar 2007, 407-416

Србија и идеја универзалног Царства (Serbien und die Idee vom universalen Reich), ЗРВИ 44/2 (2007) 371-379

2008.

Das Siegel des Ioannes Protospatharios und Strategos, in: HYPERMACHOS. Festschrift für Wener Seibt zum 65. Geburtstag, edd. Ch. Stavrakos-A.-K. Wassileiou-M.K. Krikorian, Wiesbaden 2008, 243-248 (коаутор: Б. Крсмановић)

Творци српске византологије – ученици Карла Крумбахера, Анали Огранка САНУ у Новом Саду 4 (2008) 26-35

Историјски атлас, Београд ⁷2008 (са групом аутора)

2009.

Питање хуманистичких наука (The Problem of Humanities), у: Вредновање научноистраживачког рада, Грибина САНУ, Београд 2009, 1-6

Византијски свет и Срби (The Byzantine World and the Serbs), *Studia Historica Collecta* 6, Београд 2008 (изд. 2009), 535

Ангелики Е. Лаију (1941-2008), Годишњак САНУ 115 (2008, изд. 2009) 573-574

„Византинизми“ краља Стефана Радослава (The “Byzantinisms” of King Stephan Radoslav), ЗРВИ 46 (2009) 139-147

Историчар са визијом (In memoriam Симе Ђирковића), Политика 29.11.2009, 14

Међународни научни скуп *Вредности и 21. век* (Подгорица, 19-21.11.2009), Зборник МС за класичне студије 11 (2009) 283-284

2010.

Поводом 1680 година настанка – Оснивање Цариграда и његов значај за православље и културу, ЦРКВА – календар Српске православне патријаршије за просту 2010. годину, Београд 2010, 57-70

Culture and Values (A Historical Approach), *The International Conference Values and 21st Century*, The Montenegrin Academy of Sciences and Arts 101, Podgorica 2010, 267-270

Сима М. Ћирковић (1929-2009), Годишњак САНУ 116 (2009), Београд 2010, 797-799

Краљевство и Царство: теорија и стварност српско-византијских односа, Голија 13 (2010) 4-7

Democracy in an Autocratic System: the Case of Byzantium. Athens Dialogues 2010. Democracy and Politeia. Period Two. <http://athensdialogues.chs.harvard.edu/cgi-bin/WebObjects/athensdialogues.woa/wa/dist?dis=81>. § 1.1-1.26

Светородна лоза Немањића (Оглед о владарској идеологији и политичкој теорији), Голија 14 (2010) 28-32

2011.

Serbia's View of the Byzantine World (1204-1261), in: Identities and Allegiances in the Eastern Mediterranean after 1204, edd. Judith Herrin – G. Saint-Guillain, Farnham (UK) – Burlington (USA) 2011, 121-131

Византија као изазов (The Challenge of Byzantium), Глас САНУ 414, Одељење историјских наука 15 (2010, изд. 2011) 145-160

Сима Ћирковић – Комеморација, Глас САНУ 414, Одељење историјских наука 15 (2010, изд. 2011) 255-257

Η βυζαντινή Μακεδονία στην πολιτική της μεσαιωνικής Σερβίας, *Πρακτικά της Ακαδημίας Αθηνών* 85B' (2010, έκδ. 2011) 261-285

La Serbie : pouvoir et organisation sociale, in : *Le Monde Byzantin, III, L'Empire grec et ses voisins (XIIIe - XVe siècle)*, edd. A. Laiou (†) – C. Morrisson, Nouvelle Clio, Paris 2011, 323-342

Српска државност у средњовековном свету (Предговор), М. Благојевић, Српска државност у средњем веку, Београд 2011, VII – XVII

Les souverains serbes dans les documents byzantins : maniérisme ou réalité? in : *Remanier, métaphraser – fonctions et techniques de la réécriture dans le monde byzantin*, edd. S. Marjanović-Dušanić – B. Flusin, Belgrade 2011, 181-190

2012.

Сима М. Ћирковић (29. јануар 1929, Осијек – 14. новембар 2009, Београд),
Споменица академика Симе Ћирковића, Београд 2011, изд. 2012) 9-13

Свети Сава и подизање Милешеве (St Sava and the Construction of Milesheva),
Византијски свет на Балкану I: Охридска архиепископија у византијском свету,
Београд 2012, 97-109 (са Г Суботићем)

Подсећање на дело Владимира Ћоровића, у: Ћоровићеви сусрети, Билећа –
Гацко 2012, 128-134

La Serbia: potere e organizzazione sociale, in: Il mondo bizantino, III, L'Impero
greco (1204-1453), edd. A. Laiou (†) – C. Morisson, G. Einaudi, Roma 2012, 332-
351

2013.

George Ostrogorsky (St Petersburg 19 January 1902 – 24 October 1976), in:
Authority in Byzantium, ed. P. Armstrong, London 2013, 327-335

Стефан Душан и Сер: две симболичне белешке (Stefan Dušan and Serres two
Symbolical Notes), Глас 420, Одељење историјских наука 16 (Београд 2012, изд.
2013) 91-97

Милош Благојевић (1930-2012), Годишњак САНУ 119, Београд 2013, 623-624

Византијски узор српске државности и свети Сава, Летопис Матице Српске
491/6 (јун 2013) 807-814

Огледи о политичкој моћи у Византији – чиниоци и ослонци (Essays on Political
Power in Byzantium – factors and footholds), Београд 2013, XXVIII+504

Introduction, in: R. Stanković, *Under this Sign Thou shalt Conquer*, Belgrade 2013,
17-25

Реч на промоцији књиге М. Благојевића, Српска државност у средњем веку,
САНУ 13. марта 2012, Трибина Библиотеке САНУ, год. I, бр. 1, 170-174

2014.

Ђорђе Трифуновић и атински дани, у: Ђорђу Трифуновићу на дар – Професору
у част, прир. Соња Петровић и Ирена Шпадијер, Београд 214, 28-32

Далмација или смрт – књига писана у најбољој традицији српске критичке
историографије, Задужбина, бр. 97, Београд, мај 2014, 3

Реч на промоцији књиге Десанке Ковачевић-Којић, *La Serbie et les pays serbes :
l'économie urbaine (XIVe-XVe s.)*, САНУ 28. маја 2013, Трибина Библиотеке
САНУ, год. II, бр. 2, 80-84

Constantine VII and the Past of the Serbs. On the Genesis of *De Adminictrando Imperio*, chapter 32, AUREUS. Volume dedicated to Professor Evangelos. K. Chrysos, Athens 2014, 553-560

2015.

Božidar Ferjančić – Ljubomir Maksimović, Sava Nemanjić and Serbia between Epiros and Nicaea, *Balkanica* 45 (2014, ed. 2015) 37-54

Οι Σέρβοι στο πλαίσιο του „Byzantine Commonwealth“, Κύριλλος και Μεθόδιος. Το Βυζάντιο και ο Κόσμος των Σλάβων, Θεσσαλονίκη 2015, 742-747

Ljubomir Maksimović/Bojana Krsmanović, The Byzantine Administration in the Northern Balkans and Tsar Samuil, *Европейският Югоизток през втората половина на X и началото на XI век*, История и култура, София 2015, 191-198

Млетачке игре око Душановог царства (М. Спремић, Србија и Венеција, VI-XVI век), *Службени гласник*, Београд 2014), *Политика* 5. септембра 2015, *Култура. Уметност*, Наука 4

Владар и манастир, ΠΕΡΙΒΟΛΟΣ, Зборник у част Мирјане Живојиновић, I, Београд 2015, 93-99

Предговор: Константин Велики у византијској и српској традицији, Константин Велики у византијској и српској традицији, Београд 2014 (изд. 2015), 7–13.

2016.

Karl Krumbachers serbische Schüler, *Süd-Ost Forschungen* 73 (2014, ed. 2016) 429-443

Пропаст Византије у огледалу српске историје (Untergang von Byzanz im Spiegel der serbischen Geschichte), Зборник радова у част академику Десанки Ковачевић-Којић, Бања Лука 2015 (изд. 2016) 83-93

Byzantium in Serbia – Serbian Authenticity and Byzantine Influence, *Byzantine Heritage and Serbian Art*, vol. II: Sacral Art of the Serbian Lands in the Middle Ages, eds. D. Vojvodić, D. Popović, Belgrade 2016, 41–55 (with B. Krsmanović) = Византија у Србији – српска самосвојност и ромејски утицај, *Византијско наслеђе и српска уметност*, књ. II: *Сакрална уметност српских земаља у средњем веку*, ур. Д. Војводић, Д. Поповић, Београд 2016, 41–55 (коаутор Б. Крсмановић)

2018.

Το Βυζάντιο ως πρόκληση, *Βυζαντινά* 35 (2017, εκδ. 2018) 13-32

2020.

Стефан Немања и Византија: Стварност једног времена, у: Стефан Немања – Свети Симеон: историја и традиција, Беране – Београд 2016 (изд. 2020) I/75-79

Untergang von Byzanz im Spiegel der serbischen Geschichte, in: Europa Cristiana e Impero Ottomano, Città del Vaticano e Vienna 2020, 3-14 (превод на српски: Пропаст Византије у огледалу српске историје, Зборник радова у част академику Десанки Ковачевић-Којић, Бања Лука 2015 (изд. 2016) 83-93